

Eurajoen Vesiensuojeluyhdistys ry
Seppo Varjonen
Karvarinkuja 7, 27400 Kiukainen
sevarjo@saunalahti.fi

Aloite Eurajoen valuma-alueen tulvantorjuntasuunnittelun käynnistämiseksi

VARELYn vastaus aloitteeseen

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys on aloitteessaan esittänyt, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Vesiyksikkö käynnistää pikaisesti Eurajoen valuma-alueen tulvantorjuntasuunnittelun, jossa keskeisessä asemassa ovat valuma-alueen veden viipymän parantamiseen liittyvät vesienhallintakeinot.

Eurajoen vesistöalueella tapahtui marraskuun lopulla harvinainen tulvatilanne, jonka toistuvuus oli arviolta kerran 50-100 vuodessa. Euran keskustassa vesi nousi puoli metriä yli tulvarajan aiheuttaen vahinkoja useille kiinteistöille ja Pyhäjärven vedenkorkeuskin nousi yli säännöstelyn ylärajan.

ELY-keskus toteaa, että kyseisen huipputulvan kaltaisiin tilanteisiin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa valuma-alueella tehtävillä viivytystoimenpiteillä. Eurajoen vesistön yläosaan verrattavissa olevalla Perniönjoen valuma-alueella tehtiin muutama vuosi sitten matemaattinen mallinnus valuma-alueen soveltuvimpiin painannekohtiin suunniteltujen viivytysaltaiden (22 kpl, kokonaispinta-ala 150 ha, pidätystilavuus 730 000 m³) vaikutuksesta joen tulvien suuruuteen. Suunnitelluilla pidätysaltailla oli ainoastaan syksyn ensimmäisessä pienehkössä tulvatilanteessa 5-8 %:n virtaamaa pienentävä vaikutus. Seuraavissa isommissa tulvatilanteissa ei ollut enää nähtävissä juurikaan vaikutusta.

Eurajoen vesistön ylivoimaisesti paras hallintakeino äärevissä vesitilanteissa on Pyhäjärven säännöstely, jonka luvanhaltija ELY-keskus on. Säännöstelyn lupamääräykset ovat hyvät ja joustavat myös ilmastomuutoksen aiheuttamien muutosten huomioimisen näkökulmasta. Marraskuussa valmistuneen Kauttuan säännöstelypadon perusparannusurakan ansiosta varautuminen ääreviin vesitilanteisiin on jatkossa entistäkin helpompaa ja joustavampaa padon uusien sähkötoimisten luukkujen ja kaukokäyttöjärjestelmän ansiosta.

Pyhäjärven tulvariskejä vähentävän säännöstelytoiminnan lisäksi tulvariski-alueiden kiinteistöille ja muille rakenteille mm. Eurassa on mahdollista ja tarpeenkin tehdä tulvasuojelurakenteita, koska ilmastomuutoksen myötä marraskuun lopun kaltaiset tulvatilanteet tulevat jatkossa yleistymään. Säännöstelyllä ei pystytä estämään kaikkia vahinkoja vaikeimmissa tulvatilanteissa, kuten marraskuun lopulla huomattiin.

18.12.2024

Pyhäjärven pinta-ala on noin 155 km², joten järven 1 cm:n pinnankorkeuden erotus vastaa 1,55 milj. m³:n suuruista vesimäärää. Tästä voi päätellä, että Pyhäjärven säännöstelytyökaluun verrattavissa olevan, tulvariskien hallinnan kannalta merkittävän suuruisen, pidätyskapasiteetin suunnittelu valuma-alueelle yksityisten maanomistajien maa-alueille siihen tarvittavine luvituksineen ja rakenteiden kunnossapitovastuineen on käytännössä mahdotonta.

ELY-keskus ei näe tarkoituksenmukaisena aloitteessa esitetyn tulvantorjuntasuunnittelun käynnistämistä, mutta haluaa omalta osaltaan edistää mahdollisuuksiensa mukaan valuma-alueiden vesienhallintaan liittyviä hankkeita ja toimenpiteitä alueellaan, koska niiden tarve ja merkitys tulee jatkossa entisestään lisääntymään ilmastonmuutoksen myötä. Valuma-alueen vedenviivytysrakenteiden hyödyt ovat kuitenkin ensisijaisesti kuivuusriskien hallinnassa ja valumavesien laadun parantamisessa eivätkä niinkään huipputulvien aiheuttaminen vahinkojen ehkäisyssä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ryhmäpäällikkö Juha-Pekka Triipponen ja ratkaisut yksikönpäällikkö Mirja Koskinen.

Tiedoksi

Jukka Reko, ympäristöpäällikkö, Etelä Satakunnan ympäristötoimisto
Teija Kirkkala, toiminnanjohtaja, Pyhäjärvi-instituutti
Risto Ojalampi, vesistöasiantuntija, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Tämä asiakirja VARELY/8511/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/8511/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Triipponen Juha-Pekka 18.12.2024 13:20

Ratkaisija Koskinen Mirja 18.12.2024 13:20